

VIẾT

VIẾT BÀI VĂN TẢ CẢNH SINH HOẠT (3 tiết)

HOẠT ĐỘNG 1: Giới thiệu kiểu bài và tìm hiểu yêu cầu đối với bài văn tả cảnh sinh hoạt

Mục tiêu:

- HS chia sẻ cảm xúc về những cảnh sinh hoạt đã được chứng kiến hoặc tham gia.
- Xác định những yêu cầu cơ bản đối với bài văn tả cảnh sinh hoạt.

Tổ chức hoạt động	Hoạt động của học sinh	Kết quả/ Sản phẩm học tập
<p>1. Giới thiệu kiểu bài</p> <ul style="list-style-type: none"> - GV tổ chức cho HS xem phim tư liệu về những cảnh sinh hoạt và khung cảnh thiên nhiên. (https://youtu.be/eZmELWBktU4) - Cho HS chia sẻ cảm xúc về đoạn phim vừa xem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Xem đoạn phim tư liệu. - Chia sẻ cảm xúc về cảnh vật, con người trong đoạn phim đó. 	<ul style="list-style-type: none"> - Chia sẻ được những cảm xúc về cảnh và người (<i>những ấn tượng về cảnh vật, con người; những điều thú vị, hấp dẫn; hình ảnh gợi nhiều liên tưởng,...</i>).
<p>2. Tìm hiểu yêu cầu đối với bài văn tả cảnh sinh hoạt</p> <ul style="list-style-type: none"> - GV hướng dẫn HS tìm hiểu yêu cầu của bài văn tả cảnh sinh hoạt. - GV mở rộng nội dung trao đổi bằng các câu hỏi: <ul style="list-style-type: none"> + Tại sao phải giới thiệu cảnh sinh hoạt? + Có những cách thức miêu tả nào? + Nếu chỉ miêu tả mà không nêu cảm nghĩ của người viết thì bài văn sẽ như thế nào? 	<ul style="list-style-type: none"> - HS nêu ý kiến: <ul style="list-style-type: none"> + Yêu cầu về hình thức. + Yêu cầu về nội dung. - HS suy nghĩ và trả lời câu hỏi GV đặt ra. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nêu được các yêu cầu: <ul style="list-style-type: none"> + Giới thiệu cảnh sinh hoạt. + Tả bao quát quang cảnh. + Tả hoạt động cụ thể của con người. + Sử dụng từ ngữ phù hợp. + Thể hiện cảm nghĩ về cảnh sinh hoạt. - Lí giải được các nội dung: <ul style="list-style-type: none"> + Giới thiệu cảnh sinh hoạt để người đọc xác định được đối tượng, phạm vi miêu tả. + Có thể miêu tả theo các trình tự: từ bao quát đến cụ thể, trình tự thời gian,...

<ul style="list-style-type: none"> - GV nhận xét, chốt nội dung. 		<ul style="list-style-type: none"> + Nếu chỉ miêu tả cảnh sinh hoạt mà không có cảm nghĩ thì sẽ giảm sức cuốn hút (<i>bài viết khô khan, không thể hiện được sự kết nối giữa con người và cảnh vật,...</i>).
---	--	---

HOẠT ĐỘNG 2: Đọc và phân tích bài viết tham khảo

Mục tiêu: Phân tích được các yếu tố của bài văn tả cảnh sinh hoạt.

Tổ chức hoạt động	Hoạt động của học sinh	Kết quả/ Sản phẩm học tập
<p>1. Đọc bài viết tham khảo</p> <ul style="list-style-type: none"> - GV hướng dẫn HS lưu ý khi đọc: theo dõi các yếu tố của bài văn tả cảnh sinh hoạt. - Cho HS đọc nối tiếp bài viết. <p>2. Phân tích bài viết tham khảo</p> <ul style="list-style-type: none"> - GV hướng dẫn HS thảo luận nhóm, trình bày những điểm cần lưu ý khi viết bài văn tả cảnh sinh hoạt. - GV nhận xét và thống nhất nội dung. 	<ul style="list-style-type: none"> - HS đọc bài viết <i>Chợ phiên vùng cao</i>. - Theo dõi các hộp chỉ dẫn. - Thảo luận nhóm 4, nhận xét, đánh giá nội dung bài viết với các yêu cầu đặt ra. - Đại diện nhóm trình bày, các nhóm khác bổ sung, góp ý. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vận dụng được kĩ thuật phân tích bài viết tham khảo: <ul style="list-style-type: none"> + Đọc bài viết (bên trái). + Phân tích các yêu cầu (bên phải). - Rút ra được những điểm lưu ý khi viết bài văn tả cảnh sinh hoạt: <ul style="list-style-type: none"> + Giới thiệu được cảnh sinh hoạt. + Lựa chọn trình tự miêu tả. + Bộc lộ được cảm nghĩ của người viết.

HOẠT ĐỘNG 3: Thực hành viết theo các bước

Mục tiêu:

- Biết chọn một cảnh sinh hoạt để viết bài văn miêu tả.
- Thực hiện được các bước hướng dẫn và viết được theo đoạn văn thể hiện cảm xúc về một bài thơ lục bát.

Tổ chức hoạt động	Hoạt động của học sinh	Kết quả/ Sản phẩm học tập
<p>1. Trước khi viết</p> <p>a) Xác định mục đích và người đọc</p> <ul style="list-style-type: none"> - GV hướng dẫn HS xác định mục đích viết và người đọc. 	<ul style="list-style-type: none"> - HS xác định mục đích viết và người đọc. 	<ul style="list-style-type: none"> - Xác định được: <ul style="list-style-type: none"> + Mục đích viết: chia sẻ những quan sát và cảm nhận của bản thân, giúp người đọc hình dung rõ về cảnh sinh hoạt.

<p>b) <i>Lựa chọn đề tài</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - GV hướng dẫn HS lựa chọn đề tài bằng kĩ thuật công não (nói). 	<ul style="list-style-type: none"> - HS lựa chọn đề tài mình sẽ viết và lắng nghe góp ý của GV. 	<p>+ Người đọc: thầy cô, bạn bè, người thân,...</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chọn được một cảnh sinh hoạt để viết bài văn miêu tả. 										
<p>c) <i>Tìm ý cho bài viết</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - GV hướng dẫn HS làm việc cá nhân, hoàn thành <i>Phiếu tìm ý</i> - Tổ chức cho HS trao đổi theo nhóm đôi. 	<ul style="list-style-type: none"> - HS tìm ý bằng cách hình dung, tưởng tượng và viết nháp theo trí nhớ về một cảnh sinh hoạt. - Hoàn thành thông tin phiếu tìm ý. - Các cặp đôi đọc và góp ý cho nhau, bổ sung thông tin nếu chưa đủ. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tìm được các ý cho bài viết và ghi được các thông tin cơ bản trong <i>Phiếu tìm ý</i>. 										
<p>PHIẾU TÌM Ý</p>												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%; padding: 5px;">Em sẽ tả cảnh gì?</td> <td style="width: 20%;"></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Cảnh sinh hoạt diễn ra ở đâu? Vào thời gian nào?</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Nhìn bao quát, khung cảnh hiện lên như thế nào?</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Trong cảnh sinh hoạt, con người có những hoạt động gì?</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Em có cảm xúc gì khi quan sát cảnh đó?</td> <td></td> </tr> </table>			Em sẽ tả cảnh gì?		Cảnh sinh hoạt diễn ra ở đâu? Vào thời gian nào?		Nhìn bao quát, khung cảnh hiện lên như thế nào?		Trong cảnh sinh hoạt, con người có những hoạt động gì?		Em có cảm xúc gì khi quan sát cảnh đó?	
Em sẽ tả cảnh gì?												
Cảnh sinh hoạt diễn ra ở đâu? Vào thời gian nào?												
Nhìn bao quát, khung cảnh hiện lên như thế nào?												
Trong cảnh sinh hoạt, con người có những hoạt động gì?												
Em có cảm xúc gì khi quan sát cảnh đó?												
<p>d) <i>Lập dàn ý cho bài viết</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - GV hướng dẫn HS sắp xếp các thông tin đã có thành dàn ý. - GV quan sát HS làm dàn ý và hỗ trợ nếu cần. 	<ul style="list-style-type: none"> - HS đọc dàn ý trong SGK tr.103. - HS sắp xếp các ý đã tìm được thành dàn ý. - Trao đổi với GV nếu gặp khó khăn. 	<p>- Lập được dàn ý cho bài viết dựa vào sơ đồ sau:</p> <div style="text-align: center;"> <table border="1" style="margin: 0 auto; border-collapse: collapse;"> <tr> <td colspan="3" style="padding: 5px;">Dàn ý bài viết tả cảnh sinh hoạt</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;"><i>Mở đoạn</i></td> <td style="padding: 5px;"><i>Thân đoạn</i></td> <td style="padding: 5px;"><i>Kết đoạn</i></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px; vertical-align: top;">Giới thiệu cảnh sinh hoạt</td> <td style="padding: 5px; vertical-align: top;"> <ul style="list-style-type: none"> - Miêu tả cảnh từ bao quát đến cụ thể. - Thể hiện cảm xúc của người viết khi quan sát, chứng kiến, tham gia cảnh đó. </td> <td style="padding: 5px; vertical-align: top;">Nêu suy nghĩ, đánh giá của người viết.</td> </tr> </table> </div>	Dàn ý bài viết tả cảnh sinh hoạt			<i>Mở đoạn</i>	<i>Thân đoạn</i>	<i>Kết đoạn</i>	Giới thiệu cảnh sinh hoạt	<ul style="list-style-type: none"> - Miêu tả cảnh từ bao quát đến cụ thể. - Thể hiện cảm xúc của người viết khi quan sát, chứng kiến, tham gia cảnh đó. 	Nêu suy nghĩ, đánh giá của người viết.	
Dàn ý bài viết tả cảnh sinh hoạt												
<i>Mở đoạn</i>	<i>Thân đoạn</i>	<i>Kết đoạn</i>										
Giới thiệu cảnh sinh hoạt	<ul style="list-style-type: none"> - Miêu tả cảnh từ bao quát đến cụ thể. - Thể hiện cảm xúc của người viết khi quan sát, chứng kiến, tham gia cảnh đó. 	Nêu suy nghĩ, đánh giá của người viết.										

<p>2. Viết bài</p> <ul style="list-style-type: none"> - GV lưu ý HS khi viết bài. - Cho HS viết bài. 	<ul style="list-style-type: none"> - HS đọc lưu ý khi viết bài trong SGK tr.125. - HS thực hành viết bài tại lớp. 	<ul style="list-style-type: none"> - Viết được bài văn tả cảnh sinh hoạt. + Về hình thức: <ul style="list-style-type: none"> • Đảm bảo bố cục bài văn: mở bài – thân bài – kết bài. • Liên kết các câu, các đoạn trong bài hướng về chủ đề chung. + Về nội dung: <ul style="list-style-type: none"> • Bám sát các yếu tố không gian, thời gian, hoạt động chính... • Thể hiện cảm xúc về cảnh được miêu tả qua hệ thống từ ngữ có giá trị biểu cảm. - Rà soát, chỉnh sửa được các lỗi trong bài viết (nếu có).
<p>3. Đọc soát bài</p> <ul style="list-style-type: none"> - GV yêu cầu HS tự chỉnh sửa bài viết. 	<ul style="list-style-type: none"> - HS rà soát, chỉnh sửa theo dàn ý, bổ sung các nội dung còn thiếu. 	

HOẠT ĐỘNG 4: Trả bài - Chỉnh sửa bài viết

Mục tiêu: Trả bài viết, chỉnh sửa bài viết, rút kinh nghiệm.

Tổ chức hoạt động	Hoạt động của học sinh	Kết quả/ Sản phẩm học tập
<p>1. Trả bài - Chỉnh sửa bài viết</p> <ul style="list-style-type: none"> - GV trả bài và hướng dẫn HS tự chỉnh sửa bài viết theo bảng gợi ý SGK và nhận xét của GV được ghi trong bài. - Tổ chức cho HS làm việc nhóm đôi, đọc bài viết và góp ý cho nhau. 	<ul style="list-style-type: none"> - Làm việc cá nhân, rà soát, chỉnh sửa theo hướng dẫn trong SGK tr.125. - Làm việc nhóm đôi, lần lượt chia sẻ bài văn với cho bạn và rút kinh nghiệm cho nhau. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rà soát và tự chỉnh sửa được bài viết theo các yêu cầu của một bài văn tả cảnh sinh hoạt. - Trao đổi và góp ý được cho nhau những ưu điểm, tồn tại trong bài viết và rút kinh nghiệm cho bản thân.

<p>2. Nhận xét, đánh giá, rút kinh nghiệm</p> <ul style="list-style-type: none"> - GV nhắc lại các tiêu chí chấm điểm bài viết. - GV chọn đọc 3 bài trước lớp. - Lần lượt rút kinh nghiệm từng bài. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tìm hiểu tiêu chí chấm điểm. - Đọc bài viết - Nhận xét ưu, khuyết điểm. - Rút ra bài học kinh nghiệm. 	<ul style="list-style-type: none"> - Đối chiếu bài viết với tiêu chí. - Nhận xét được ưu, khuyết điểm trong từng bài.
---	--	---

BẢNG ĐÁNH GIÁ THEO TIÊU CHÍ

Tiêu chí	Tốt (2đ)	Đạt (1đ)	Chưa đạt (0đ)
1. Giới thiệu cảnh sinh hoạt.	Giới thiệu hay, ấn tượng	Chưa giới thiệu được.	Chưa viết câu giới thiệu.
2. Tả bao quát khung cảnh và ấn tượng chung về cảnh sinh hoạt.	Tả bao quát được cảnh và nêu được ấn tượng tích cực.	Thực hiện được ½ tiêu chí.	Chưa tả bao quát được cảnh và chưa nêu được ấn tượng tích cực.
3. Tả cụ thể cảnh sinh hoạt theo trình tự thời gian, hoạt động cụ thể của người tham gia.	Tả được một cách sinh động cảnh sinh hoạt theo trình tự thời gian, chú ý đến những hoạt động cụ thể của con người.	Miêu tả còn sơ sài, chưa chú ý đến hoạt động cụ thể của người tham gia.	Chưa tả cụ thể cảnh sinh hoạt theo trình tự thời gian, chưa tả được hoạt động cụ thể của người tham gia.
4. Thể hiện cảm xúc của người viết khi quan sát, chứng kiến, tham gia cảnh sinh hoạt.	Thể hiện chân thực, sâu sắc cảm xúc của người viết.	Đã có cảm xúc, tuy nhiên chưa sâu sắc, chưa chân thực.	Chưa thể hiện cảm xúc của người viết.
5. Nêu suy nghĩ, đánh giá của người viết.	Nêu được những suy nghĩ, đánh giá sâu sắc, tích cực.	Đã nêu được suy nghĩ, đánh giá nhưng chưa sâu sắc.	Chưa nêu được suy nghĩ, đánh giá.